Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. १०८३-घ

Title स्वप्नाध्यायः

Author

Extent ३ Age

Subject ज्योतिषम् · सम्पूर्णम्

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नं०१०८३-घ

स्वप्नाध्यायः (ज्योतिषम्)

पत्राणि ३ (सम्पूर्णम्)

✓ नं०१०८३-घ ३ पत्रे

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

सं० ९८८३
स्वप्नाध्यायः
पूर्णम्
ज्योतिष
सम्पूर्णम्

ॐ श्री गणेशाय नमः॥ ॐ स्वप्नाध्यायं प्रवक्ष्यामि यथोक्तं गुरुभाषितं॥ फलं विज्ञायते येन निश्च
येन शुभाशुभं॥ १॥ स्वप्नस्तु प्रथमे यामे संवत्सरविपाकदः॥ द्वितीये चाष्टभिर्मासैस्त्रिभिर्मासै
स्त्रियामके॥ २॥ चतुर्थयामके स्वप्नो मासैकेन फलप्रदः॥ अरुणोदयवेलायां दशाहेन फलं स्व
भवेत्॥ ३॥ अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि पुण्यापुण्यफलप्रदं॥ लब्ध्वा स्वप्नोपमं स्वप्नं प्रथमं निष्फलं भ
वेत्॥ ४॥ प्रथमं विन्यफलं विद्यात् द्वितीयं फलदायकं॥ वातिकं पैत्तिकं चैव श्लेष्मिकं चिंतया
युतं॥ ५॥ पुरुषः प्रायशः स्वप्ने प्रसवं लभते क्वचित्॥ आरोहणं गोवृषकुंजराणां प्रासादशै
लाग्रवनस्पतीनां॥ विष्ठानुलेपो रुदितं मृतं च स्वप्नेऽप्यगम्यागमनं च धान्यं॥ ६॥ तीरिणां फ
लिनं वृक्षमेकाकी योधिरोहति तत्र पुष्पं प्रबुध्येत धनं शीघ्रमवाप्नुयात्॥ ७॥ शिरसि स्व
वते यस्यास्य प्रांते शुक्लकेसत्या॥ शीघ्रं सूर्योपूयेत स्य भवेद्राज्याभिषेचनं॥ ८॥ यस्तु पश्यति स्व
प्ने राजानं कुंजरं हयं सुवर्णं वृषभं गां च कुटुंबं तस्य वर्द्धते॥ ९॥ प्रासादस्थः स्वयं यो भुंक्ते स
मुद्रं तरते नरः अपि दासकुले जातः सोपि राजा भविष्यति॥ १०॥ नागपत्राणि गालंज्यंते करस्थ
रमरांरनयां चंदनं पादुका देवलक्ष्मीस्तस्य विनिर्दिशेत्॥ ११॥ पत्रं पुष्पं फलं तोयं स्वप्ना

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नेमोत्क्रन्नरः सर्वसिद्धिमवाप्नोति जीवेद्दृष्टमानानि च ॥ ११ ॥ यस्तु पश्यति स्वप्नांते गंगां यमुनां
२ सरस्वतीं ॥ श्वेतं कूर्मीं तथा सीतां सोऽग्न्यांतस्य विनिर्दिशेत् ॥ १३ ॥ तांबूलं दधि वस्त्रं च चरं कुंकु
ज्जि मौक्तिकं जातीवकुलकुंदं च नीलोत्पलधनागमं ॥ १४ ॥ मध्याकामल्लिकादृष्टाः स्वादंते
वेष्टयंति च स्वप्नांते पुरुषं पंच सत्त्रा स लभते ध्रुवं ॥ १५ ॥ लिंगमभ्यर्चितं दृष्ट्वा प्रतिमां देवतां
पशंसाद्दो गोजायते तस्य धनं वा विपुलं भवेत् ॥ १६ ॥ व्यवहारे जयश्चैव जयो राजकुले
षु च सर्वं श्रृंगारसंयुक्तं पुरुषं सौम्यदर्शनं ॥ १७ ॥ आरुह्य नावं परिगृह्य वीणां भुक्त्वा रु
दित्वा ध्रुवमर्थलाभः आलोकदूर्वाह्नतचंदनानि भवंति पुंसां किल मंगलानि ॥ १८ ॥ दी
पमन्नं फलं पद्मं कन्यां छत्रं ध्वजं तथा यो लभेन्मंत्रं पश्च चिंतयते ध्रुवं ॥ १९ ॥ मानुषा
णां च पक्वा निष्क्रम्य तस्यापि यत्फलं ॥ २० ॥ पादे यं च णातं लाभस्स हस्तं वा कुर्वदक्षिणां राज्यं प्रा
नसहस्रं च लभते शीर्षं भक्षणे ॥ २१ ॥ पाकृकेयान हौ छत्रचलध्वायः प्रतिबुध्यते असिं वा
निर्मलं तीक्ष्णं मानेन तस्य विनिर्दिशेत् ॥ २२ ॥ नावमारोहयेद्यस्तु नदीं चैव समुत्तरेत् ॥ प्रवा
स निर्दिशेत्तस्य शीघ्रं च पुनरागमं ॥ २३ ॥ केशाण्यस्य विशीर्यंते दंताय स्य पतंति च ॥ तस्य नाशो

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

भवेत्तस्य पीडा चापि शरीरजा ॥ २४ ॥ अभिद्रवंति यं स्वप्ने शृंगिणो दंष्ट्रिणोपि वा वानरो गावरा
होव भवेद्राज्यकुलाद्भयं ॥ २५ ॥ अभ्यंगं यस्य तैलेन यस्य सागव्यकेन च स्नेहे वापि निपातेना
व्याधिं तस्य विनिर्दिशेत् ॥ २६ ॥ रथं खरोष्ट्रसंयुक्तमेकाकी योधिरोहति ॥ न तस्य स्वप्रबुध्येत
मृत्युमेवाप्नुयात् ॥ २७ ॥ अशोकं करवीरं च पलासं वा लपुष्पितं यस्तु पश्यति स्वप्नांते स्मृय
तेनात्र संशयः ॥ २८ ॥ करालं विकटं मुंडं पुरुषं दंतुरि पाशितं ॥ यस्तु पश्यति स्वप्नांते कालं तस्य
विनिर्दिशेत् ॥ २९ ॥ कृष्णांबरधरा नारी कृष्णगंधानुलेपना ॥ अवगूहति यं स्वप्ने मृत्युं तस्य
विनिर्दिशेत् ॥ ३० ॥ श्वेतांबरधरा नारी श्वेतगंधानुलेपना । अवगूहति यं स्वप्ने तस्य श्रीः सर्व
तोमुखी ॥ ३१ ॥ सर्वाणि कृष्णानि च निंदितानि हस्तिदेवद्विजवाजिवर्जं ॥ ३२ ॥ सर्वाणि शु
क्लानि च शोभितानि कार्पासभस्मास्थितक्रवर्जं ॥ ३३ ॥ यस्तु श्वेतेन सर्पेण दष्टः स्वप्ने दक्षि
णे भुजे स्थानलाभो भवेत्तस्य संपूर्णे दशमे दिने ॥ ३४ ॥ आदित्यमंडलं स्वप्ने चंद्रं वा यदि पश्यति
आदित्यान्मुच्यते रोगात् स्वेद्राच्छ्रेयोप्यवाप्नुयात् ॥ ३५ ॥ उरगो वृश्चिको वापि जलं वा यदि पश्यते
विजं चार्थलाभं च पुत्रं तस्य विनिर्दिशेत् ॥ ३६ ॥ वडवां कुधफटीकुं च लब्ध्वा यः प्रतिबुध्यते स्वा

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

कांलभते भार्यां कुलजां प्रियवादिनीं ॥ ३७ ॥ निगडैर्बध्यते यस्तु रहीतस्या च वा पुनः पुत्रा
तस्य विज्ञायते प्रतिष्ठा न स्ववर्द्धते ॥ ३८ ॥ क्षीरं पिबति यः स्वप्ने फस्वेहादिकं लभेत् । विप्रस्य
२ सोमपानं स्याज्ज्ञानं क्षत्रियमथवा प्रभुयात् ॥ ३९ ॥ रुधिरं पिबति यः स्वप्ने स्तनं वा पिकस्य चनः ब्रा
ह्मणो लभते विद्यां श्रुतं लभते धनं ॥ ४० ॥ दधिलाभो भवेद्यो घृतलाभेन्वोजयः घृत
भनेजयः स्नेहे जयस्तु दधिभक्षणो ॥ ४१ ॥ दधिहष्टा भवेद्यागोर्गोमुसेश्वथनागमः
यवैर्धज्ञानागमं विद्यालाभं सिद्धार्थके षु च ॥ ४२ ॥ आम्रवृक्षं नवर्द्धं तं यस्तु पश्यति फ
लितं विद्यात् पुष्पितं बुद्धिमुत्तमां ॥ ४३ ॥ धान्यितं विपरीते च ज्वलितं स्वप्नमेव वपस्तु पश्य
ति स्वप्नेते न सैश्वर्यं विनिर्दिशेत् ॥ ४४ ॥ आसने शयने पाने शरीरे वाहने गृहे ज्वल
मानौ विबुधेतत्तस्य श्री सर्वतो मुखि ॥ ४५ ॥ यस्तु पश्यति पात्रस्थं जितं घृतपाय
संप्रकीर्णं पुष्करे या चेतं विद्यात् श्रीयवी पतिम ॥ ४६ ॥ देवतास्ववद्विजानागावः पितरो
लिंगिनो नृपाः यद्वदंति नरं स्वप्ने तत्तथैव विनिर्दिशेत् ॥ ४७ ॥ यदि पश्यति देवानां ग
गणं धर्वकिन्नरान् सिद्धां श्चाप्सरस पश्येत् सिद्धिस्तस्य निरंतरं ॥ ४८ ॥ यस्तु पश्यति २

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

स्वप्नांते विवाहं मृदंडनं तथाग्निप्रवेशमसृद्धंवं तस्य द्रव्यपुत्रविनाशनं ॥४९॥ शाखिकुपत
डागादि श्रावं नगरमेव च यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते मंगलानि महोत्सवः ॥५०॥ चकोरं च
क्रवाकं च विपुकं जलमनुष्टीयो यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते विघ्नं कार्ये विनिर्दिशेत् ॥५१॥
क्रोष्टारं वृश्चिकं वाणं श्वानं नृत्यसंयुतं यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते विघ्नं तस्य विनिर्दिशे
त् ॥५२॥ कुक्कुरं वा मार्जारं गोधां नकुलमेव च यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते दुःखं तस्य वि
विनिर्दिशेत् ॥५३॥ सिंहं समेच शार्दूलं कपिं वभ्रुं समं तथा यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते
कृष्यं तस्य विनिर्दिशेत् ॥५४॥ वृद्धिनाशेन मनस्तापः पश्चिं नाशमरणमेव च नस्य स्वा
तस्य पश्यति स्वप्नांते क्षेपाभाजनं ॥५५॥ ग्रामं नगरवाह्यं च पोभनं चंसतोरणं
यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते राज्ञः प्राप्नोति भूषणं ॥५६॥ तारकावज्रनिर्घोषं उल्कापात
नमेव च भूमिकंपं च स्वप्नांते दुःप्राप्तरवापहा ॥५७॥ कदलीकल्पवृक्षे च
स्वप्ने स्वयं पारिजातकं प्राप्नोति दृष्ट्वा स्वप्नांते धनधान्यवान् स्त्रियः ॥५८॥ हिमवंतं च कै
लाशं केदारं हिमशृंगं तं ॥ यः दृष्टिपश्यति स्वप्नांते तत्कलुषं गामिनः ॥५९॥ सोमनाथ

क

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

प्रणागं च गयायां पिंडमद्भुतं यदि पश्यति स्वप्नांते पितरस्मरसंपदं ॥ ९० ॥ कुस्वप्नो वा सुस्व
३ प्नो वा प्रत्नं संश्रूयते यहिर्दृष्टो श्रुत्वा चद्भूतं नांतं पूर्णा न्निकं यां तच्चान्यथा ॥ ९१ ॥ देवता यस्य
नृत्यंति प्रहसंति कुर्वंति च स्फोटयंति धावंति दिशोनां तस्य निर्दिशेत् ॥ ९२ ॥ तेनाकू
लं दधिवस्त्रं च पत्रं खं दृष्ट्वा नमेत्कि कं जातो कुंठं विलोकयेत् वधनं पश्चात् न्नमवाप्नुयात् ॥ ९३ ॥
व्याधितः पंडितः स्वप्नं विनाशं लत्वस्त्वेव च कामार्तं श्वानंतिसंदृष्टः ॥ न फलं लभते क्व
चित् ॥ ९४ ॥ पंचैसंवेद्दृष्टये ग्रामं वा नगरं तथा ग्रामे मंडलराजः स्यान्नगरे या
धिपो भवेत् ॥ ९५ ॥ दुः स्वप्नं च यदा पश्येत् त्रिवाकुर्यात् देवहितततः स्वप्नस्य दुःस्वा
नान्ति मेवं स मे पश्यति ॥ ९६ ॥ कश्यपो वात्रिर्वसिष्ठश्च भृगोंडिल्यो भृगुगौतमो ॥
देवलोपि भरद्वाजो मांडव्यो यथा पराशरः तेषां स्वप्नाद्देवदुःस्वप्नो नाशमाप्नुया
त् ॥ ९७ ॥ इति स्वप्नाध्यायः समाप्तः ॥ ॥ ॥ च ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative